

Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Szerkesztő:
MEZEY ANDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
**SALONTA—NAGYSZALONTA, PIATA UNIRII
(TOLDI-TÉR) 13. sz.**

Szerkesztésért felelős:
GAAL SÁNDOR

250 millióval csökkentették az állam júliusi kiadását

Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium most alapította meg a július hónap költségvetési kiadásait. A július havi kiadások végösszege 2 milliárd 422 millió lej, az elmúlt hónap 2 milliárd 756 millió lejével szemben, amiből megállapítható, hogy az állam július havi kiadásait 250 millióval csökkentették.

Árvíz öntötte el a bohusi gyárat

Bohus, július 4.

Az itteni Rosculet folyó felhőszakadás következtében megáradt és a fürdőt, valamint a posztógyárat, amelynek munkásainak volt az emlékeztető konfliktusa a csendőrséggel, elöntötte. Katonai segítséget kellett igénybe venni a mentési munkálatoknál. A kár igen jelentékeny.

500 órája repülnek

Csikágóból jelentik: A City of Cicagó 21 napja kering a levegőben Csikágó felett. A repülőgép kedden reggel 7 órakor 20 napja volt a levegőben, szerdán hajnali 3 óra 39 perckor pedig pontosan 500 órája repül a rekordjavító aeroplan. A repülőgép pilótái július 4-ig, Amerika függetlenségi ünnepéig kívának a levegőben maradni. Amennyiben ez sikerül, úgy alaposan megdöntik az eddigi időtartam-rekordot.

Bratianu Vintila vissza akarja állítani a liberális párt és a Bratianu-dinasztia egységét

Bukarestből jelentik: Bratianu Constantin, akit népszerűen Bebe Bratianunak neveznek, felkereste a mai napon Bratianu Györgyöt és neki Bratianu Vintila részéről békülési ajánlatot tett. Elmondotta, hogy Bratianu Vintila kifejezett szándéka a liberális párt egységének hely-

reállítása.

Rámutatott, hogy Vintila is belátta azt, miszerint tulment a határokon és éppen ezért is jelentkezett kihallgatáson az uralkodónál. Bratianu Vintila szerint semmi értelme annak, hogy az erős Bratianu-dinasztia kétfelé tagolódjék.

A Saar-vidék fel- szabadulást re- mél

Saarbrückenből jelentik: A Saar-vidék lakossága taviratot menesztett Hindenburg-hoz. A táviratban kijelenti, hogy Pfalz és a Rajna-vidék felszabadulását a Sarr-vidéken százezernyi német férfi ünnepli, azzal a gondolattal, hogy ütni fog ezen a vidéken is a szabadság órája. Az ünnepségen a szónokok arról beszéltek, hogy a Saar-vidék is hamarosan vissza kerül Németországhoz.

Két repülőgép egymásnak repült Galac felett

Bukarestből jelentik: A galaci repülőtéren súlyos kimenetelű repülőszerencsétlenség történt. Tegnap a délelőtti órákban Popescu őrmester gyakorlatokat végzett a repülőtér felett kisebb vadász-

repülőgépen. Mintegy félórai repülés után leszállni készült. Siklórepülésre állította be gépét és a leszállásnál váratlan fordulatot vett gépével, amely ennek következtében összeütközött egy éppen abban a

pillanatban felszálló Fockergéppel, amelyet Chiriac őrmester vezetett. Az összeütközés irtózatossá erejű volt. A gépek összeroncsolódtak. A két pilótát haldokolva szállították be a kórházba.

Letartóztatott cselédleány

A szalontai államrendőrség detektívjei tegnapelőtt éjjel az Aradi-úton levő Bakó-féle kocsmában őrizetbe vették A. M. nagyváradai kisleányt, aki a vendéglőben bejelentetlenül, mint szolgálóleány volt alkalmazva. A leány igazoltatása alkalmával semmi féle okirattal nem rendelkezett.

A detektívek a leányt felkísérték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy a nagyváradai rendőrség már régóta körözi.

A körözés alapján tegnap este a leányt a váradi rendőrchesturára szállították.

A vendéglő tulajdonosa ellen megindult az eljárás kihágás címén.

Névtelen levél-propaganda Ottó érdekében

Budapestről jelentik: A rendőrség titkos névtelen levélírók kiléte után nyomoz. A levélírók a magasrangú tisztviselőket és politikusokat árasztják el névtelen soraik-

kal és fenyegetések közepette felszólítják őket, álljanak Ottó pártjára, mert máskülönben baj éri őket. A rendőrség szerint a levélírók komolytalan elemek.

Ma este 9 órai kezdettel a színházban szinte kerül

Ember tragédiája

Madách J. drámájának paradicsom jelenete. — Utána az

Eltörött a hegedűm

Sütött-e a nap 1920. április 12-én d. u. 3 óra 7 perckor

A zivatarok őrtornyában

Hogy készülnek az időjárás hőferjelentései — Léggömb 18.600 méter magasan

Budapestről jelentik: Minekelőtte belépünk a Meteorológiai Intézetbe a kapun szemünkbeötlök egy ki-függesztett cédula:

„Zivataros idő várható, jelenté-keny hősüllyedéssel.”

Ez a szokott időjósítás, melyet az ujságok közölnek. De itt a Kitaybel Pál-uccában sokkal jelentősebbnek látszik és sokkal félelmetesebbnek. Az a nap, amelyen látogatásunk történik, véletlenül szombat s így bizonyos fenyegetést tartalmaz a vasárnapi kirándulók számára, vészt hirdet a porcellánadrágoknak, fehércipőknek, könnyű bluzoknak és új szoknyáknak. Hivatalos zordsá-gában mintegy az égiháboru kitö-résének plakátja ez egy égi hadügyminiszterium talán, mely ér-tésére adja az alattvalóknak, hogy az Ég és Föld között megszűnt a diplomáciai viszony, bármelyik pil-lanatban fölvonulhat az égi tűzér-ség, a szelek rohamcsapata, az el-lenségeskedés pedig bármikor meg-kezdődhet.

Künn a folyosón áll egy elavult, már muzeumba, lomtárba való vi-harmérő, melyet kegyeletből tartá-nak itten, hogy a mult sok kísér-letezésének, immár céltalanná vált elmésségének hódoljanak. A leg-több műszer, mely ma is haszná-latos, angol találmány: Monroe és Dreies nevéhez fűződik. Egy a lég-nyomást mutatja, egy másik, az üvegkalitka, a szél másodpercnyi sebességét jelzi s amikor a ferge-teg vágat, ez a kis szélkakas itt benn nyugtalankodik. Emez a szer-kezet, mely egy tolltartóhoz hason-latos, a szél irányáról tájékoztat bennünket. Mihelyt a fölöttünk lógó egben felborul a rend, ezek a csupa élő, bakterkedő szerszámok lázassá válnak, idegeskednek és pontról-pontra tükrözik, mi történik oda-künn. Mindegyikben a villamosság munkál.

Hogy jönnek létre azok az idő-jelentések, melyeket az időjárás hadijelentéseinek tekinthetünk, aféle hőfereneknek, amelyek száz százalé-kban tartalmazzák az igazságot? Az egész földön, minden jelentékenyebb ponton vannak megfigyelők, akik a csapadékról, hőmérsékletről pontos jelzéseket küldenek. Ezenkívül a világ minden meteorológiai inté-zete rendelkezik egy rádió leadó-val és felvevővel a nap egy meg-határozott idejében Morse-jelkkel közli észleleteit az egész földgolyó-val. Így a világ meteorológiai inté-zetei állandó és közvetlen érint-kezésben vannak egymással kicse-rélik munkájuk eredményét. Csak ily módon lehet pontos jóslatokat

készíteni. Minden második hónap-ban a külföldi intézetek együttesen kísérleti léggömböket eresztenek föl. Ezeknek a léggömböknek át-mérője 2 méter, aluminium műsze-reket visznek magukkal a magasba, hőmérőket, légsulymérőket és ejtő-ernyővel vannak ellátva. A léggöm-bök közül egy 18.000 méter ma-gasra jutott fel. (Ez volt a magas-sági rekord.) A hőmérő 68 fok hi-deget mutatott.

Kilencvenkét lépcsőn megyünk föl a toronyba. Van itt egy üveg-gömb, körülötte két kartonpapír, amelyre a nap percről-percre leírja az utját, mintegy otthagya fény-képét és rádiogramját, még pe-dig úgy, hogy a lencse gyújtópontja megfakítja, kiégeti a papírszalagot, amennyiben a nap sütne. Így ki-nek pontos adata van szüksége, csak meg kell tekintenie a mappá-kat s mindjárt látja, hogy sütött-e

a nap 1920. április 12-én, delutá 3 óra 7 perckor? Ennek a me-állapításnak különösen bünperekn veszik hasznát. A sofőrök ugyan a legtöbbször azzal védekez-ne gázolás esetén, hogy csuszos vo a talaj, esett az eső. Viszont szalagról kiderül, hogy akkor jav-bnn sütött a nap.

Lenn felhő-fényképeket bām-lunk meg. Csodálatosan finom l-pel felhőket látunk, palást-felhőke gomolya-felhőket, sávós-felhők egy egészen ritka felhőcsoport amelyből az emlős-felhő alakja va-lik láthatóvá. A felhők — az é-költészete. És itt mindent lefotogr-fálnak. Igen rejtélyes intézet. B-golyvár, boszorkánykonyha, elv-rázsolt kastély.

A hindu halálküzdelmé a tigrissel

Londonból jelentik: Bombayból írják ezt az érdekes történetet. Poond község mellett a hindu Ma-rangu legeltette a nyáját. Hirtelen hatalmas királytigris jelent meg, amely leterített egy ürüt, amelyet nyomban felfalt, majd a közeli rizs-földeken eltűnt. Marangut nagyon elkeserítette a tigris rablása és dű-hében a vérengző állat után rohant A nyomokon haladva, csakhamar ráakadt. A tigris hosszan elnyuj-tozkodva aludt. Marangunál nem volt más fegyver, mint egy furkós-bot, amelyet első haragjában felka-pott. Amint az alvó tigrist meg-látta, nem támadott reá. Gyáva-ságnak tartotta volna, — mint

mondotta. Előbb néhány lépésnyi-ről köveket dobált a bestiára, amely csakhamar felriadt, talpra ugrott és dühösen nézett körül. Meglátta a hindut, aki lassan közeledett feléje. A tigris bāmulva nézett Marangura aztán hatalmas ugrással lecsapott rá. Marangu azonban az utolsó pillanatban félreugrott és a két kézre fogott bunkóval teljes erejéből az állat fejére sújtott. A tigris a váratlan fogadtatásra nem volt elkészülve és nagy bömböléssel a hindura vetette magát. Ez azonban ismét félrehajolt és megint alapo-san főbekölöntötte a bestiát. Ekkor már — illő távolságból persze — számos szemtanuja volt a különös

párharcnak és remegő bāmulat nézték az emberek a hajmeresz-küzdelmet. A tigris még vagy tí-szer ugrott a hindura, aki mind csodás hajlékonysággal kerülte a karmokat, míg furkósbotja soha sem tévesztett célt. A tizedik üte után a tigris összeesett. A fej teljesen széttroncsolta hindu-férfi teste is csúnyán össze vo-karmolva, hasogatva. Kórházba vitték, ahol hamarosan talpra álló. Az angol lapok hosszú hasáboka számolnak be a ritka küzdelemről és közlik a rettenhetetlen fiatal hindu arcképét is.

FIGYELEM!

Tisztelettel értesítem a helybeli és vidéki bu-torvásárló közönséget, hogy k e m é n y f a

BUTOR

szükségletét nálam a legolcsóbban szerez-heti be. Minden tölem vásárolt butort felelős-ség mellett, garancia levéllel adok. Egy po-lituros keményfa háló-szobát 18.000 lej he-lyett 12 ezer leiért adok.

Tóth Imre

asztalos, Szalonta, str. Re-gele Ferdinand (Rákóczi-u) 49.

Az Iparos Otthon vendéglő

(Aradi-ut és Rákóczi-ut sarok-kellemes helyiségeiben kiváló minőségű otelló, fehér és vö-rös bort élvezhet jutányos áron

Felhívás

Az összes cipész és csizmadia mester urakat felhívjuk péntek este 8 órára az lpartestület kistermében tartandó értekezletre. Mivel a mi-niszteriumtól átiratot kaptunk és annak 10 pontjára való megbeszé-lése végett a saját érdekükben megjelenni sziveskedjenek. SZINDI-KÁTUS V. VEZETŐSÉGE.

Ház

épület alakítását, javítását olcsón és kedve-ző fizetési fel-tételek mel-lett vállalja ARANY JÁNOS kő-műves mester Kisfaludi-ucca 3. sz.

Szobrot állítottak a pápának

Rómából jelentik: Desió város-nak, XI Pius pápa szülő helyén polgársága adományából szobr-állítottak a pápának, amelyet mo-lepleztek le ünnepélyesen. A sz-bor Szent Péter székeben ülve á-rázolja a pápát, amint megáldja tömegét. A szobor azzal a tiar-val ábrázolja a pápát, amelyet milanoi polgárság ajándékozott pápának. A talpazat domborműve a pápa uralkodásának három le-jelentősb eseménye látható: lateráni szerződések aláírása, pápa első kilépése a Vatikánból: eucharisztikus körmenetre és pápa találkozása az olasz uralk-dópárral.

EGY FIU TANULÓNAK felvéteti Szilágyi János szijgyártónál .Pető-ucca 5 sz.

Tip. GAÁL ÉS TÁRSA nyomda Salonta.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

REGÉNY

Megfizetek!

Írta: ORCZY EMMA BÁRÓNO

Angolból fordította

DOBOSI PÉCSI MÁRIA 83

TIZENNEGYEDIK

Szerencsés pillanat.

Dehát, természetesen, én róla sem tudtam semmit mondani. Merlin tünődni látszott azon, vajon ki jelenthetteit föl. Valami névtelen levélről beszélt, ami ma reggel jutott az ügyész keze közé. Egy darab papirosra volt írva s, úgy látszik, a nyilvános gyűjtőládába dobták és — —

— Ez igazán különös — szölt Dérouléde elgondolkodva e különös körülményeken és Anne Mie izgatótt magatartásán. — Sosem tudtam, hogy van titkos ellenségem. Vajon megtudom-e valaha, hogy ki volt?

— Ezt mondtam én is Merlin poigárnak — mondta rá Anne Mie.

— Mit mondtál?

— Azt, hogy vajon te, vagy bárki azok közül, akik szerettünk, rájövünk-e arra, hogy ki volt titkos ellenséged?

— Kár volt-e vadállattal oly sokat beszélned, Anne Mie,

— Nem mondtam többet a keltetésnél, aztán meg, gondoltam, nem árt, ha szóba állok vele, úgy látszott, ő maga is szívesen beszélt erről.

— Nos mit mondott?

— Nevetett és azt kérdezte, nagyon szeretné-e tudni?

— Remélem azt felelted: nem Anne Mie.

— De bizony, azt feleltem, hogy nagyon is — kiáltotta hirtelen támadt erővel Anne Mie, tekintetét szellettére függesztve, aki szoborszerű merevséggel, ült mióta Anne Mie előadta e történetet. — Hogyne szeretném tudni, ki az ellenséged, ki nem! Ki az a teremtes, aki elég gyalázatos volt és kegyetlen gazok kezére adott téged! De hát kinek mi rosszat tettél Pál?

— Csitt, csitt, Anne Mie! Ne légy olyan izgatott — szölt Dérouléde, mosolyogva a fiatal leány nevésségén s tréfára véve azt. — Ugyan, honnan tudnád, Anne Mie, ki volt az áruló?

— Nagyon sajnálom, Pál. Nem tehetek róla. Izgatott vagyok — szölt Anne Mie, különös, szenvedélyes gyöngédséggel, — ha arról az aljas árulásról beszélek, melyre Merlin célzást tett

— Mit? Minő célzást?

— Többet tett pusztán célzásnál — suttogta alig hallhatóan Anne Mie; ezt a papirost adta ide, a névtelen följelentést, melyet ma reggel kapott az ügyész, azt gondolta, hogy valaki közülünk talán felismeri a kézírást.

(Folyt. köv.)

Radióműsor

Péntek, július 4

Bukarest

- 6 Könnyű zene
- 8 Gramofon
- 9 Szimfonikus hangverseny
- 10:45 Beszélőújság

Budapest

- 5 Mesedélután
- 5:45 Időjárás
- 6 Felolvasás
- 6:35 36. Rácz Laci és cigányzenekarának hangversenye
- 7:45 Előadás
- 8:20 Hangverseny
- 9:10 Előadás
- 9:30 Olasz opera részletek
- 11:10 Időjelzés, hírek

Szombat, július 5

Bukarest

- 6 Rádiózenekar
- 8 Gramofon
- 9 Színházi előadás
- 10 Mandolinzenekar hangv.
- 10:45 Beszélőújság

Budapest

- 10:15 Hangverseny
- 10:30 Hírek
- 10:45 A hangverseny folytatása
- 1 Déli harangszó
- 1:05 Hangverseny
- 1:25 Hírek
- 1:35 A hangverseny folytatása
- 3:30 Hírek
- 5 Manchen Mariska előadása és énekszámai
- 5:45 Időjárás, hírek
- 6 Előadás
- 7:30 Mit üzen a rádió?
- 8 Balázs Árpád magyar nótasíje Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye
- 9 Rádiójáték előadása a Stúdióból
- 10:30 Katonazene
- 11:45 Időjelzés, hírek, majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye

Apróhirdetések

ELADÓ Bocskay ucca 7. számú ház. Ugyanott egytanuló ellátással felvétetik. Kósa György épület és butor asztalosnál.

Toldi ucca 13. sz. ház eladó mely ál 4 szoba, konyha, előszoba és melékhelyiségekből 110 ezer leiert és azonnal elfoglalható.

EGY különbejáratu kétágyas butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Többféle finomabb butor és egy hentesnek való jégsekény eladó. Tenkei uti trafik.

ÁLLANDÓ munkára egy fiatal kovács segéd felvétetik. Bocskai ucca 90 sz. 2—3

EGY mindenest lányt keresek. Románul tudó előnybe részesül. Váradi-ut 37 sz. a. 2—2.

EGY gyermekágyat megvételre keresek. Damjanich-ucca 3.

EGY kovács segéd vidékre azonnal felvétetik. Cim: Bem ucca 4 sz. 2—2

MEGVÉTELRE KERESSEK 4 darab régi polituros töltött ruganyos széket és egy régi kerek kis szalon asztalt. Cim a kiadóban. 3—3.

EGY varróleány francia munkához állandó alkalmaztatásra felvétetik. Keményné Rákóczy ut 7. Ugyanott tanulóleány felvétetik. 3—3.

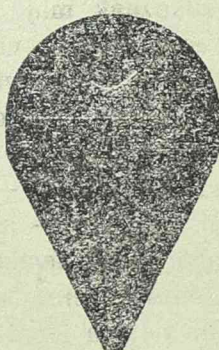
FIGYELEM!

Minden nemű
irodai nyomtat-
ványok, levél-
papirok, memo-
randumok, bori-
tékek, névjegyek
a leg jobb kivitel-
ben a legjutá-
nyosabban pon-
tosan készülnek

az,

„AZ ÚJSÁG”

ujjonnan felsze-
relt modern
nyomdájában!

**Lakodalmi meghívók
és gyászjelentések egy
órán belül készülnek!**

A Mogyorós Gergely
féle Aradi-uti homok

strand-fürdő

ujjonnan átalakítva áll a n. közönség rendelkezésére Legkellemesebb szórakozóhely. Fürdőjegy ára felnőtteknek 10, gyermekeknek 5 lei. Autó indul naponta a Fohn és Központi kávéházak-tól.

Viteldij oda és vissza 20 lei. Autó megrendelésre házhoz is megy.

Munkácsi-ucca 47 szám alatti egy darab fehér kerek márvány asztal (1'05 cm. átméretű) 25 darab kolozsvári Takarékpénztár részvény 200 lej mértékű, valamint egy jobb mennyiségű régi bélyeg eladók.

Eladó tenkei-ut 19 szám alatti ház szabadkézből forgalomban lévő fűszerüzlettel, trafik és bélyeg engedéllyel. Kitűnő szántóföld város belterületéhez 2 kilométerre. A Tökert elején egy darab szőlő terméssel egyidejűleg.

4 középiskolát végzett jó házasuló

fiu, tanulónak fizetéssel felvétetik az „AZ ÚJSÁG” nyomdájában. Toldi tér 13 szám alatt.

Értesítés

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy saját kofogatommal úgy helyben mint vidéken fuvarozást vállallok a lecsőbb tarifa mellett.

A n. é. közönség szives tudomására fogását kérve vagyok teljes tisztességgel

PAKULÁR ENDRŐ

konflis.

Jókai ucca 7

Heti 40—60 kiló saját tern gomojára vevőt, vagy piaci eladót keresek. — Érdeklődni lehet pénteken és szombaton Bacs tér 30 szám alatt.

KÉT butorozottaszoba kiadó azonnal elfoglalható. Kálmán Ugyan ott jó házi koszt kap kihordásra is.